

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 302/08-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. D. K., Ž., zastúpeného advokátkou JUDr. M. B., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 150/2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. D. K. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. augusta 2008 doručená sťažnosť Mgr. D. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 150/2005.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti okrem iného uviedol, že je „právny nástupca navrhovateľky v 8. rade neb. M. K. (...), ktorá sa domáhala svojím návrhom zo dňa 15. 1. 1996 zaplata sumy 1 886 986,70 Sk s prísl. doručeným odporcovi - prvostupňovému súdu dňa 17. 1. 1996... Napriek tomu, že od jeho podania uplynulo do dnešného dňa 12 rokov, nebolo právoplatne skončené...“.

Sťažovateľ ďalej podrobne opísal priebeh napadnutého konania ako pred prvostupňovým, tak aj pred odvolacím súdom a dovolacím súdom. Uviedol, že okresný súd rozsudkom z 27. decembra 2007 v jeho právnej veci rozhodol. Proti tomuto rozsudku bolo zo strany žalovaných v 1.- 4. rade, ako aj zo strany žalobcov podané odvolanie. Podľa sťažovateľa ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo o ňom rozhodnuté.

Na základe v sťažnosti uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd v náleze vyslovil:

„Právo Mgr. D. K. (...), priznané čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v konaní vedenom na Okresnom súde v Žiline, pod sp. zn. č. k. 13 C 150/2005, aby sa vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, bolo porušené.

Mgr. D. K. sa priznáva primerané zadosťučinenie vo výške 50 000.- Sk (slovom: päťdesiatisíc korún slovenských), ktoré je odporca v 1. rade - Okresný súd Žilina povinný zaplatiť sťažovateľovi Mgr. D. K. v lehote dvoch mesiacov od vydania nálezu Ústavného súdu SR.

Mgr. D. K. sa priznáva primerané zadosťučinenie vo výške 50 000.- Sk (slovom: päťdesiatisíc korún slovenských), ktoré je odporca v 2. rade - Krajský súd Žilina povinný zaplatiť sťažovateľovi Mgr. D. K. v lehote dvoch mesiacov od vydania nálezu Ústavného súdu SR.

Okresný súd Žilina a Krajský súd Žilina sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť trovy právneho zastúpenia Mgr. D. K. na účet právnej zástupkyne, JUDr. M. B. (...), a to v lehote 15 dní od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby

tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

V sťažnosti je výrazne oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje najmä na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv [(čl. 2 ods. 2 ústavy) napr. m. m. III. ÚS 2/05, II. ÚS 19/05)], keď navyše znenie petitu sťažnosti vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa nemá ústavný súd dôvod spochybňovať. Konanie pred ústavným súdom je navyše ovládané princípom dispozitívnosti, ktorý vylučuje, aby ústavný súd zapájal do konania o sťažnosti iný všeobecný súd bez výslovného návrhu sťažovateľa.

Týmito pravidlami sa ústavný súd spravoval aj pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa. V danom prípade to znamenalo, že ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť iba z hľadiska možného porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom, t. j. v rozsahu korešpondujúcom s návrhom na rozhodnutie vo veci samej (petitom). Napokon aj v splnomocnení sťažovateľa pre advokátku je taktiež uvedené, že ju

splnomocňuje „vo veci sťažnosti na prietahy v konaní vedenom na Okresnom súde v Žiline pod č. k. 13 C 150/2005 na Ústavnom súde SR“.

Pokiaľ sa sťažovateľ v petite sťažnosti domáha priznania primeraného finančného zadostučinenia aj voči Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“), avšak bez toho, aby výslovne navrhol vysloviť, že jeho práva boli porušené aj týmto súdom, treba uviesť, že takýto postup ústava a ani zákon o ústavnom súde neumožňujú. Priznanie primeraného finančného zadostučinenia je totiž viazané na vyhoviecie sťažnosti a deklarovanie, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené základné práva alebo slobody, prípadne ľudské práva a slobody sťažovateľa vyplývajúce z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom (čl. 127 ods. 2 ústavy, § 54 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa namietajúcej porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádzal ústavný súd zo svojej doterajšej stabilizovanej judikatúry, podľa ktorej podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie právnej neistoty (III. ÚS 61/98). Zároveň zo stabilizovanej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že ochranu základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd poskytuje len vtedy, ak bola sťažnosť ústavnému súdu podaná v čase, keď k namietanému porušovaniu práva ešte môže dochádzať a nečinnosť orgánu verejnej moci v tom čase ešte môže trvať (napr. mutatis mutandis II. ÚS 387/06, IV. ÚS 46/07).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že „proti rozsudku prvostupňového súdu bolo podané odvolanie jednak zo strany žalovaných v 1.-4. rade dňa 15. 2. 2008 a jednak zo strany žalobcov dňa 12. 2. 2008 a napriek tomu, že od podania odvolaní uplynula opätovne lehota 6 mesiacov, do dnešného dňa o podaných odvolaniach nebolo rozhodnuté odporcom v 2. rade (krajský súd, pozn.)“. Z uvedeného vyplýva, že v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu sa vec už nachádzala na krajskom súde. Sťažovateľ namietal prietahy v konaní vedenom okresným súdom, ktorý vo veci samej v čase podania sťažnosti už v merite veci nekonal. Z uvedeného dôvodu už nemohol žiadnym ústavne relevantným

spôsobom ovplyvňovať priebeh namietaného konania ani spôsobovať prietahy v ňom (m. m. IV. ÚS 219/03, II. ÚS 24/06, IV.ÚS 46/07). Sťažnosť sťažovateľa bolo preto v tejto časti potrebné odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Tie isté závery platia aj k namietanému porušeniu práva sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci (o priznaní trov právneho zastúpenia, ako aj finančného zadosťučinenia) stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. septembra 2008